ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/24/754-1804-6

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Karin Uuselu
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	12.08.2024 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	09.07.2024 (registreeritud 10.07.2024)
Teabevaldaja	Tallinna Kiirabi aadress: Retke tee 1, 13415 Tallinn e-posti aadress: info@tems.ee
Teabevaldaja vastutava isik	peaarst
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik e-posti aadress: xxxx.xxxxxxxx@xxxxx.xxx

RESOLUTSIOON:
avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punkti 1, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75^1 lõike 4 alusel

1. **teen vaideotsuse vaie rahuldada**
2. **teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:**
   a) vaadata üle vaide esitaja 26.06.2024 teabenõudega küsitud dokumendi juurdepääsupiirangu alus Tallinna Kiirabi dokumendiregistris;
   b) vaadata uuesti läbi vaide esitaja 26.06.2024 esitatud teabenõue ja
   c) väljastada küsitud teave juurdepääsupiiranguteta osas või kui esinevad alused teabenõude täitmisest keeldumiseks, siis teha vaide esitajale teatavaks teabenõude täitmisest keeldumise alus koos põhjendusega;
3. **määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 22.08.2024.**
4. **teha vaideotsus teatavaks vaide esitaja esindajatele ja teabevaldajale.**

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:
- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:
Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:
Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. Vaide esitaja edastas 26.06.2024 Tallinna Kiirabile (Kiirabi) teabenõude dokumendiregistris registreeritud dokumendi nr 1-5/312, millele on seatud juurdepääsupiirang AvTS § 35 lõige 1 punkt 11 alusel, väljastamiseks piiranguteta osas.
2. Kiirabi vastas 03.07.2024, et jätab teabenõude täitmata, kuna kogu dokument on juurdepääsupiiranguga AvTS § 23 lõike 1 punkti 1 alusel.
3. Vaide esitaja eeltooduga ei nõustunud ning esitas 09.07.2024 (registreeritud inspektsioonis 10.07.2024) vaide Kiirabi tegevuse peale teabenõude täitmisel.
4. Inspektsioon edastas 12.07.2024 Kiirabile järelepärimise, millele sai vastuse 16.07.2024.
5. Vaide esitaja edastas inspektsioonile 23.07.2024 täiendava pöördumise.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:
Vaide esitaja nõue
Vaide esitaja soovib, et inspektsioon selgitaks välja, kas vaide esitaja kohta edastatud süüteoteade on täies mahus juurdepääsupiiranguga, kas teabe väljastamisest keeldumine on õiguspärane, kas dokumenti on hilisemalt muudetud jne. Juhul, kui keeldumine ei ole õiguspärane, siis soovib vaide esitaja küsitud avaliku teabe väljastamist mahus (va AvTS-is sätestatud alustel juurdepääsupiiranguga teave), millisena see edastati 18.06.2024 Politsei- ja Piirivalveametile (PPA).

Vaide põhjendused
Vaide esitajal on kahtlus, et teabevaldaja on keeldunud teabe väljastamisest õigusvastaselt. *Lisaks ei ole selge, kuidas on Tallinna Kiirabi saanud Terviseametist minu isikuandmed süüteoteate esitamiseks.*
Vaide esitaja on tuvastanud, et teabenõudega küsitud dokumendi uueks registreerimiskuupäevaks Kiirabi dokumendiregistri avalikus vaates on 27.06.2024 (päev peale teabenõude esitamist) ja piirang AvTS § 35 lõige 1 punkt 11 on muudetud sama sätte punktiks 12. PPA dokumendiregistris on 18.06.2024 dokument registreeritud piiranguga AvTS § 35 lõige 1 punkt 12.
Täiendavas pöördumises märgib vaide esitaja, et *tegemist on olukorraga, kus tervishoiuteenuse osutaja on teinud süüteoteate andmete lekkimise osas (kiirabikaartide numbrid), mida ta on varasemalt ise mulle teabenõude korras väljastanud. /…/ Teabenõudega proovin välja selgitada, kuidas sattusid minu isikuandmed Terviseametist Tallinna Kiirabi valdusse ja kas see oli seaduslik*.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:
Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on Kiirabi selgitanud, et teabenõudega küsitud dokumendile seati juurdepääsupiirang AvTS § 35 lõike 1 punkti 11 alusel seetõttu, et Kiirabi esitas PPA-le kuriteokaebuse.
Lisaks märgiti, et teabenõudega küsitud dokumenti ei väljastatud teabenõudjale juurdepääsupiiranguteta osas, sest *piiranguta osade eraldamisel ei anna dokument enam adekvaatset teavet selle sisu osas.*
Dokumendiregistri dokumendi nr 1-5/312 võimaliku andmete muutmise kohta selgitab Kiirabi, et kõnealuse dokumendi andmeid ei ole muudetud. *Politsei- ja Piirivalveametile on saadetud täiendava teabena kiri numbriga 1-5/312-1, mis sisaldas isikuandmeid (nimi, meiliaadress), ning millele omistati juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel.*

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

1. Vaide esitaja märkis 09.07.2024 (registreeritud inspektsioonis 10.07.2024) esitatud vaides, et Tallinna Kiirabi keeldus teabenõude täitmisest AvTS § 23 lõike 1 punkti 1 alusel. Seega on vaide esemeks teabenõude nõuetekohane täitmata jätmine.

2. Vastavalt AvTS § 45 lõike 1 punktile 1 on Andmekaitse Inspektsiooni pädevuses järelevalve teabenõuete täitmise ja teabe avalikustamise üle.

3. AvTS § 3 lõige 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid ja väljavõtteid asutuse valduses olemasolevatest dokumentidest, sh dokumendiregistris registreeritud dokumentidest.

4. AvTS § 4 lõike 1 kohaselt on teabevaldajad kohustatud demokraatliku riigikorralduse tagamiseks ning avaliku huvi ja igaühe õiguste, vabaduste ja kohustuste täitmise võimaldamiseks tagama juurdepääsu nende valduses olevale teabele seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

5. AvTS § 5 lõike 1 punkti 1 kohaselt on teabevaldajaks riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutus. Kuna viidatud säte ei erista kohaliku omavalitsuse asutusi ja hallatavaid asutusi, siis on teabevaldajaks AvTS § 5 lõike 1 punkti 1 mõistes ka Tallinna Kiirabi kui Tallinna linna hallatav asutus.

6. Teabele juurdepääsu saab tagada kas teabe avalikustamisega (nõuded on sätestatud AvTS 4. peatükis) või teabenõude täitmisega (nõuded on sätestatud AvTS 3. peatükis).

7. Teabevaldaja peab teabenõude kas viie tööpäeva jooksul täitma (AvTS § 18), väljastades küsitud dokumendid juurdepääsupiiranguteta osas (AvTS § 17 ja § 38 lg 2) või keelduma teabenõude täitmisest mõnel AvTS §-s 23 nimetatud alusel. Keeldumist tuleb ka põhjendada.

8. Kiirabi teabevaldajana jättis teabenõude täitmata põhjusel, et küsitud dokument on täies mahus juurdepääsupiiranguga AvTS § 23 lõike 1 punkti 1 alusel.

9. Kui teabenõuet ei saa väljastada põhjusel, et taotletava teabe suhtes kehtivad juurdepääsupiirangud ja teabenõudjal ei ole taotletavale teabele juurdepääsuõigust, siis peab teabevaldaja keeldumist ka põhjendama (AvTS § 23 lg 3). Seda ka juhul, kui dokumendiregistris on dokumendi juures märgitud konkreetne juurdepääsupiirangu alus.

10. Kiirabi dokumendiregistris registreeritud vastuskirja nr 1-5/312 juurdepääsupiirangu alusena on märgitud AvTS § 35 lõige 1 punkt 11 ehk teabevaldaja on kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabe, mis sisaldab eriliiki isikuandmeid või

andmeid süüteo toimepanemise või selle ohvriks langemise kohta enne avalikku kohtuistungit või õigusrikkumise asjas otsuse langetamist või asja menetluse lõpetamist. Kiirabi on vastuses inspektsiooni järelepärimisele märkinud, et teabenõudega välja küsitud dokumendile seati kõnealune piirang seetõttu, et Kiirabi esitas PPA-le kuriteokaebuse.

11. Tallinna Ringkonnakohus oma 18.03.2022 otsuse 3-19-1966 punktis nr 30 on selgitanud, et *kohalik omavalitsus ei ole pädev otsustama, kas keegi on toime pannud süüteo või muu õigusrikkumise nt kahju tekitamise näol. Kohalikul omavalitsusel saab üksnes olla kahtlus, et tegu on toime pandud ning vastava kahtluse kontrollimiseks võib ta pöörduda pädevate asutuste poole (politsei, prokuratuur, kohus).*

    Kohtuotsus puudutab küll otseselt kohalikku omavalitsust, kuid inspektsiooni hinnangul on see kohaldatav ka omavalitsus hallatava asutuse, antud juhul Kiirabi, suhtes.

12. Inspektsiooni mõistab AvTS § 35 lõige 1 punkt 11 sisu selliselt, et tegemist on teabega, mille alusel on pädev asutus menetluse juba algatanud. Kiirabil oli kahtlus, et süütegu on toime pandud ning selle kahtluse kontrollimiseks edastas ta PPA-le kui pädevatele asutusele kuriteoteate, mille alusel PPA alles hindab menetluse algatamise asjaolu. Kui PPA on menetluse alustanud, siis on PPA-l pädeva asutusena, mitte Kiirabil, õigus kehtestada teabele piirang AvTS § 35 lõige 1 punkt 11 alusel.

13. Ka PPA ise on enda dokumendiregistris 18.06.2024 Kiirabi saadetud süüteoteatele määranud piiranguga AvTS § 35 lõige 1 punkt 12, mitte punkti 11 alusel.

14. Seega, eelnevast tulenevalt, ei saa Kiirabi käesoleval juhul piirata dokumendile juurdepääsu AvTS § 35 lõige 1 punkt 11 alusel, sest tal puudub selleks pädevus. Seega tuleb Kiirabil teabenõudega küsitud dokumendi juurdepääsupiirangu alus dokumendiregistris üle vaadata ning vajadusel määrata muu asjakohane piirang.

15. Vaide esitaja kahtluse osas dokumendiregistris võimaliku dokumendi andmete muutmise kohta, märgime järgmist. Kiirabi selgituste kohaselt, ei ole kõnealuse dokumendi andmeid muudetud. Dokument, millele vaide esitaja viitab, on samas asjas Kiirabi poolt PPA-le edastatud täiendav teave.

16. Inspektsioon saab kinnitada, et PPA-le 27.06.2024 edastatud dokument, millele on sätestatud juurdepääsupiirang AvTS § 35 lõige 1 punkt 12, on lisadokument, mitte Kiirabi poolt PPA-le 18.06.2024 edastatud teade, mida vaide esitaja hinnangul on muudetud. Seega kahtlus dokumendiregistris dokumendi nr 1-5/312 võimaliku andmete muutmise kohta ei ole leidnud kinnistust.

17. Kokkuvõttes on inspektsioon seisukohal, et teabenõudega küsitud teabe väljastamisest keeldumine AvTS § 35 lõige 1 punkt 11 ei olnud õiguspärane. Seega teeb Andmekaitse Inspektsioon Tallinna Kiirabile ettekirjutuse vaadata üle dokumendile nr 1-5/312 sätestatud juurdepääsupiirang ning vajadusel see muuta asjaoludele vastavaks. Lisaks tuleb teabevaldajal vaadata vaide esitaja teabenõue uuesti läbi ja täita teabenõue viisil, kus juurdepääs on tagatud sellele osale dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti või keelduda teabenõude täitmisest tehes vaide esitajale teatavaks asjakohane teabenõude täitmisest keeldumise alus koos põhjendusega.

18. Siinkohal juhin Kiirabi tähelepanu sellele, et teabevaldaja saab jätta teabenõude korral väljastamata ainult selle osa teabest/dokumendist, mis sisaldab piiranguga teavet. Teabevaldaja ei saa teabenõudele vastamisel jätta väljastamata piiranguta teavet põhjusel, et see ei anna enam adekvaatset teavet dokumendi sisu osas.

19. Vaide esitaja on vaidemenetluse raames selgitanud, mis põhjusel ta Kiirabile teabenõude esitas ning märkis, et talle on teadmata, kuidas Kiirabi on saanud Terviseametist tema

isikuandmed süüteoteate esitamiseks. Kuna märgitud teave ei puuduta vaide eset, siis jätab inspektsioon selle käesoleva vaidemenetluse raames tähelepanuta.

/allkirjastatud digitaalselt/
Karin Uuselu
jurist
peadirektori volitusel